

A Spheros név talán még többeknek nem ismert, persze, ha azt mondjuk, Webasto, úgy mindjárt más. Pedig autóbuzsoklimák és állófűtések esetében ajánlatos megjegyezni a Spheros nevet. A Spheros GmbH ugyanis 2006-ban, a Granville Baird Partners és a HSN N Kapital menedzsment kivásárlása révén a Webasto AG-ből jött létre. A 2007-es üzleti évben a 770 munkatárs – világszinten – 139 millió eurós forgalmat ért el.

A Spheros a buszoklimák egyik vezető fejlesztője és gyártója. Világviszonylatban 18, saját fejlesztési és gyártási hellyel rendelkezik, és globális jelenlétet épített ki. A társaság központja München mellett található. Európában rövidesen bővítik a finnországi telephelyet, új gyártó bázis épül Németországban. A 100 munkatársat foglalkoztató törökországi gyártási hellyel is továbbépítik. Egy saját tulajdonú városi és egy turistabuszban tesztelik az új fejlesztéseket, vizsgálják a termékek tartósságát.

Aerosphere alumíniumvázban

Hannoverben több újdonságot is láthatunk. Az egyik a már ismert Aerosphere klíma, amely új, alumíniumvázalattal mutatkozott be. Az alumínium természeténél fogva, a kisebb súly révén mérsékli az üzemanyag-fogyasztást. De még ezt is lehet fokozni, a hőcserélőben úgynevezett lapos csöveket alkalmazva további súlycsökkenést lehet elérni. Az új modell 20 százalékkal könnyebb elődjénél. Ezen innovatív cseppfolyósító alkalmazásával a drága hűtőközegből 2,5 kg-mal kevesebbre van szükség. A kondenzátorok belsejében nagyszámú mikrokamra található, amelyek összességükben nagyobb felületet jelentenek a hűtőközeg és a cső között. Együtt a speciális kialakítású lamellákkal ezek a csövek igen hatásos hőátadást biztosítanak, és csökkentik a berendezés nyomásszintjét. A Spheros tudatosan 2 méter hosszú, egyrészes hőcserélőt használ a hűtőközeg optimális elosztása érdekében. A prototípusok vizsgálata sikerrel fejeződött be, a sorozatgyártás a jövőben el is kezdődhet.

Sikeres klasszikus

Az Aerosphere egyébként igazán sikeres klasszikus. Legyen szó 10 méteres szóló vagy 22 méteres csuklós autóbusról, a még mérsékelt klímájú Európáról vagy Egyenlítő-közeli országról, modul rendszerű felépítéssel, 16-tól 44 kW-ig terjedő teljesítményspektrummal a Spheros a világ minden klímazónájába és az összes ismert busztípusra kínál készüléket. A berendezés 100 százalékosan friss levegővel, kevert

BUSZTECHNIKA AEROSPHERE, CITYSPHERE, THERMO S

Spheros: hűt, fűt, szellőztet

ÁLLÓHÜTÉS, ÁLLÓFÜTÉS, EGYEDI HŐMÉRSÉKLET-BEÁLLÍTÁS

A hannoveri IAA-n az autóbuzsoknak otthont adó csarnokban a beszállítók bemutatták újdonságaikat. A legelegánsabb, legizlésesebb stand címet – ha lett volna ilyen – a Spheros GmbH érdemelte volna ki. A stand jellemző színe a fehér volt, mintegy demonstrálva a cég törekvéseit a környezet tisztaságának megőrzése érdekében.

levegővel vagy keringetett üzemmódban dolgozhat. Az életciklus költségeket tekintve sem lehet kifogás az Aerosphere készülékek ellen, minden berendezés kefémentes radiál ventilátorral vagy hosszú élettartamú axiál ventilátorokkal rendelkezik. Jelentősen megnövelték a légszűrő méretét. A felhajtható fedél pedig a karbantartási és a szervizmunkákat könnyíti.

Napenergia hűtésre

A Spheros a napot is munkára fogta – és világújdonságot készített. Egy napgenerátor a bevált Aerosphere tetőklímán értékes energiát szolgáltat annak érdekében, hogy az autóbusz állásideje alatt az akkumulátorokat feltöltse.

Nyáron gyakran előfordul, hogy parkoláskor az autóbuzsnak nem jut árnyék, a busz belső hőmérséklete nemkívánatos magasságot ér el. A napon várakozás azonban lehet előnyös is, amennyiben a nap energiáját hasznosítják. Mindössze két solar generátor szükséges, amelyekben 48 nagy teljesítményű solarcella található a napfény energiájának gyűjtésére és tárolására

ra. Amint a busz motorja leáll, az akkumulátorok napenergiával feltöltődnek, ez az energia ventilátort hajt meg, és gondoskodik a belső tér rendszeres szellőzéséről. Az állásidő alatti szellőzés energiát és költséget takarít meg. A belső tér szellőztetésének számos előnye van: csökkenti az idő- és energiaigényes buszklímátizálást a beszállás, az indulás időszakában, mivel a busz levegője nem forrósodott fel, a klímaberendezés – az állásidő alatti folyamatos szellőzés következtében – gyorsabban éri el a teljes teljesítményét. A mérések szerint ez az időcsökkenés 50 százalék. Így az üzemanyag-felhasználás jelentősen csökken, a klímának a kívánt hőfok eléréséhez kevesebbet kell dolgoznia.

A napenergia működtette állóhűtés nemcsak egy alternatív energiaforrás-felhasználási lehetőség, hanem hozzájárul ahhoz, hogy egészségesebb klíma legyen a busz belsejében. Amikor ugyanis a napon áll a busz, a hőmérséklet növekedésén túl idővel nő a káros anyagok veszélyes koncentrációja is, amelyet a belső térben lévő műanyagok lágyulása idézhet elő. Ezért is ▶

Az Aerosphere Alu nemcsak az alumíniumnak köszönheti a súlycsökkenést, hanem a kondenzátorban alkalmazott zárt szelvényes megoldásnak is. A súly kisebb lett, a teljesítmény növekedett

A klasszikus Aerosphere alumínium-változatban, a ventilátort solarcella működési

► különösen fontos a folyamatos levegőcseré a parkoló autóbuszban.

Még egy előnye van a solar energiás ventilátornak: felszárítja a klímaberendezés hőcserélőjében lévő kondenzvizet. Ez azért fontos, mivel a nedves hőcserélő az összegyűjtött finom porral, pollenekkel és mikroorganizmusokkal jó táptalajt jelent a gombaspóráknak, amelyek a busz légterébe jutva különböző problémákat okozhatnak.

Citysphere – a városi busz klímája

Idén tavasszal kezdődött a Spheros Citysphere sorozatgyártása, amely hatékony és költségtakarékos konstrukció a városi buszok klimatizálására. (A Citysphere magyarországi; a Webasto Hungária Kft.-nél tartott bemutatójáról a Camion Truck&Bus magazin korábban már tudósított!)

Amikor a mérnökök új klímaberendezések fejlesztésén dolgoznak, számos követelményt vesznek figyelembe: a környezet- és klímavédelmet, a törvényi szabályozásokat, az ügyfélbarát kivitel, a gazdaságosságot – és még mindezeket ötvözve a műszaki megvalósíthatósággal és az ésszerű árfekvéssel. Az eredmény lehet például egy olyan modulrendszerű klímaberendezés, amely teljesen újszerű levegőelosztó rendszerű, sőt még alternatív hűtőközeget is használhat.

A Spheros új, modulrendszerű Citysphere klímaberendezése. Konceptióként a CO₂ mint környezetbarát hűtőközeg szerepel

Ahelyett, hogy az eddigiekhez hasonlóan a városi buszokat igen költségesen, nagy hőmérséklet-csökkenéssel hűtenék, a Citysphere a hűtés és az egyenes levegőmozgatás kombinációjára épít, egy radiál ventilátor osztja el nagy felületen a hűtött levegőt közvetlenül az utastérben, így gondoskodva a kellemes hőmérsékletről, zavaró huzat nélkül.

A körülbelül 50 kg-os könnyű tetőberendezés szíve a hermetikus kompresszor. A tömítettség kiváló, a hűtőközeg-szivárgás minimális, a berendezés hűtéstechnikailag karbantartást nem igényel – ettől máris jobbak az életciklus-költségek.

A kompresszort 24 voltos elektromotor hajtja, a kompresszor állandó hűtőteljesítményt nyújt – függetlenül a jármű fordulatszámától. A hűtőközeg tömege modulonként 750 gramm. A hűtőközeggel előzetesen feltöltött berendezés szerelése igen egyszerű, nincs szükség vezetékekre, légcsatornákra.

A szokásos R134a hűtőközeg környezetbarát alternatívája a Spheros által alkalmazott szén-dioxid. A Spheros szakemberei hosszú ideig kísérleteztek a CO₂ használhatóságával kapcsolatosan, most megbizonyították a műszaki megbízhatóságát. A Citysphere mérsékelt égövű országokban jó megoldás lehet városokban az utastér kellemesebbé tételében.

Egyedi hőfok turistabuszok utasainak

A hideg napok közeledtével most inkább a fűtés az aktuális téma. A Spheros az egyedi fűtés új koncepcióját mutatta be az IAA-n. Eszerint minden utas saját kedvének megfelelő hőfokot tud majd magának beállítani a kirándulás során.

A turistabuszban általában 50 ülőhely van, azaz 50 különböző ember, a maga saját hőfokérzetével. A buszvezető csak központilag tudja a belső tér hőmérsékletét beállítani. Aki már vett részt ilyen közös utazáson, tudja, mindig panasz van, többeknek melege van, míg ugyancsak többek majd megfagynak, és a két szélsőséges vélemény között is akadnak szép számmal, akik panaszukat hallatják a számukra nem megfelelő hőfokról. A Spheros megoldása: az utas az előtte lévő ülés háttámláján beállítja magának azt a hőfokot, amelyet ő kellemesnek ítél meg. Az utas előtti üléskeretbe beépített zajszegény és karbantartást nem igénylő ventilátorok pedig a kívánt hőfokú levegőt egyenesen a lábakra fújják.

A busz oldalfalánál van továbbra is a fűtőcsatorna, amely a hagyományos konvekto-

Az utas előtti ülésben lévő kezelőelemen mindenki saját ízlésének megfelelő hőfokot tud beállítani, hogy jól érezze magát. Nincs, nem lehet probléma, vita a buszban

Az egyedi temperálás grafikája. Ezzel a módszerrel a padló rész gyorsan felmelegszik. Meleg láb, hideg fej – nemcsak a járművezetőnek, hanem az utasnak is feltétel a kellemes hőérzet

ros megoldásokkal összehasonlítva ezúttal lényegesen kevesebb teret igényel.

A rugalmas rendszer számos lehetőséget biztosít. A szabadalmaztatott egyedi fűtés-megoldással előnyösebb a költség-haszon arány is. Az eddigi megoldásokkal szemben ez hatásos hőenergia-elosztást biztosít, a menetkényelem jelentősen javul és még a környezet is profitál az új megoldásból. A rendszer pozitívuma az említettekén kívül, hogy a padló is gyorsabban melegszik fel. Persze az utasok újfajta komfortérzetének ára is van, hiszen mindenképpen pluszköltség az ülések alá szerelt ventilátor és a háttámlában lévő kezelőegység.

Az új Thermo S sorozat

Továbbra is a fűtésnél maradva, a Spheros az egyedi fűtésen kívül is hozott újdonságot Hannoverbe. Motor-előmelegítés, ablakjégtelenítés, belsejtér-fűtés – a Spheros bevált állófűtési, a Thermo 230-300-350 már elismerést vívtak ki maguknak. Az új Thermo S sorozat ezúttal a kompakt méretek mellett a környezetbarátság, a biztonság és a gazdaságosság szempontjából érdemel figyelmet. A Spheros az állófűtések továbbfejlesztésével azt is bizonyítja, a gazdaságosság és az ökológiai felelősség megfér együtt. Az új Thermo S 160/230/300/350 és 400 a tárgyi bizonyítékok. 2008-tól az új fűtőrendszer két év fejlesztési munkát követően piacon van. Öt különböző teljesítményfokozatban készül, bármely felhasználási területre és bármely járműtípusra létezik megfelelő készülék. A 16 és 40 kW-os változattal pedig két új teljesítményszint is szerepel a kínálatban.

Az új állófűtéseknél mind az életciklus-költségeket, mind a méreteket sikerült csökkenteni. A Thermo S készülékek a maguk 580 mm-ükkel jóval rövidebbek elődeiknél, a 18 kg-juk pedig 6 százalékkal kevesebb, az előd modellekhez képest. Mindez a beépítést nem befolyásolja, az előző fűtés szerelési helyeivel az új készülék kompatibilis, ezért az átépítés is problémamentes. A karbantartás és szerelés is egyszerűbb lett, ugyanis készült egy új diagnosztikai eszköz, a Spheros Thermo Test.

A fogyasztáscsökkentés minden területen jövőbe mutató. A Spheros ezt a célt a hatásfok jelentős javításával éri el, ami az égő fűtőértékének a keringetett vízbe történő optimális átadásával lehetséges. Elektronikus vezérelt levegő-hozzáadással a finom üzemanyagköd elégetéséhez egy olyan állandó szén-dioxid-értékről gondoskodik, amely az égéstér kormosodását hatásosan gátolja, és környezetkímélő kipufogógáz-összetételt eredményez. De nemcsak dízelolajat lehet a magas nyomáson elégetni, az új állófűtés már alternatív

Thermo Test saját fejlesztésű diagnosztikai készülék, amely segít az új Thermo S állófűtő készülékek karbantartásában, javításában

Az új Thermo S sorozat egyik tagja a hannoveri kiállításon

üzemanyagokkal, például biodízelrel is járatható.

A Thermo S fűtés zajszintjét a mérnökök szabadalmaztatott kipufogógáz-belépéssel csökkentették. De az égőfejben is kifinomult technika rejlik: az elektronikus vezérlőkészülék teljesen automatikusan szabályozza az összes folyamatot a fűtésnél. Minden funkciót érzékelők figyelnek. Így az új fűtőkészülék-család integrált túlterheléssérrel rendelkező szabadalmaztatott hőfokérzékelővel, opto-elektronikus lángőrrel és fordulatszám-felügyeletre szolgáló érzékelővel ellátott. Az égéskamra szabadalmaztatott kialakítása hosszabb állásidőt tesz lehetővé. Az üzemanyag-szivattyú beépített túlnyomásvédelemmel ellátott.

A biztonság minden kétséget kizáróan előtérben áll, messze a törvényi előírások felett biztosított, a fűtőkészülékek stabil és biztonságos működése minden elképzelhető üzem körülmények között garantált.

Ablakok a finn leánytól

Nem hűtő-, nem fűtőberendezés, mégis Spheros – ez nem más, mint a finn leányvállalat, a Parabus terméke, az új Elexx tetőablak. Úgy nyílik, mint egy ajtó, könnyű, de szerelő-szervizajtként is funkcionál, és – bár soha ne kerüljön rá sor – vészkijárat is egyben.

Az ablakot a Parabus mérnökei különösen stabilá konstruálták – úgy anyagát, mint szerkezetét tekintve. A külső lehet üveges, csak 9,9 kg, rendkívül merev és ellenálló. A dupla falú fedél megbízható, hideg és meleg ellen szigetel. Mindemellett az ablak elegáns megjelenésű, a busztető dizájnjába könnyen integrálható.

Papp E.

*A Spheros termékek magyarországi forgalmazója a Webasto Hungária Kft.
1135 Budapest, Szent László u. 73.
Tel.: 350-2338, fax: 350-2339*

A finnországi Turkuban készülnek a Spheros-Parabus tetőablakok. Az új Elexx nevű termékek könnyűek, stabilak, jól szigetelnek, nyitásával új standardot jelentenek